

Áfallaáætlun

Ef áfall verður er kallað saman teymi starfsmanna; skólastjóri, aðstoðarskólastjóri, skóla-
hjúkrunarfræðingur, skólasálfræðingur og fulltrúi frá Björgunarfélagi Akraness ef þurfa þykir.
Ef óskað er eftir afskiptum áfallateymis skal hafa samband við skólastjóra.

Viðbrögð við áföllum

Þau atriði sem hér eru skráð eru hugsuð sem gátlisti fyrir starfsfólk skólans um hugsanleg
viðbrögð við áföllum. Taka þarf tillit til aðstæðna hverju sinni þegar viðbrögð eru ákveðin.
Skólastjóri kallar áfallateymi saman að ósk starfsmanna eða þegar þurfa þykir.

1. Upplýsingar

- Sá sem fyrstur fær upplýsingar um dauðsfall eða alvarlegt slys kemur þeim til skólastjóra.
- Skólastjóri aflar staðfesta upplýsinga.
- Áfallateymi kallað saman.
- Skólastjóri sér um að meðlimir áfallateymis fái upplýsingar sem og:
  - Skólaliðar
  - Starfsfólk íþróttamiðstöðvar
  - Sérgreinakennarar
  - Kennarar
  - Annað starfsfólk

2. Áfallið tilkynnt (barn/starfsmaður við skólann hefur orðið fyrir alvarlegu slysi eða látist).

- Áfallateymi hittist og fundar um áfallið.
- Umsjónakennari/stjórnendur tilkynna um dauðsfallið eða slysið.
- Umsjónakennari fundar með tengiliði áfallateymis.
- Athuga þarf hvort viðkomandi barn/starfsmaður á nána ættingja innan skólans sem þurfa að fá fregnina sérstaklega.
- Skólastjóri/ umsjónakennari hefur samband við foreldra/forráðamenn hins látna/slasaða ef um nemandu er að ræða.

Langvinnir sjúkdómar/alvarleg slys

- Umsjónarkennari eða skólastjóri greinir starfsfólki og börnum frá því ef einhver úr þeirra hópi þarf að vera langdvöllum burtu frá skóla/starfi vegna slyss eða alvarlegra veikinda.
- Umsjónarkennari greinir viðkomandi bekk og stafliði frá alvarlegum veikindum í fjölskyldu barns. Haft er samráð við viðkomandi fjölskyldu og hjúkrunarfræðing skólans.
- Umsjónarkennari hefur reglulegt samband við barn eða fjölskyldu hans til að fylgjast með líðan og horfum.
- Umsjónarkennari gerir skólastjórnendum og öðrum kennurum grein fyrir stöðu mála.

- Skólastjóri gerir öðru starfsfólki grein fyrir stöðu mála.
- Ef slys eða alvarlegt áfall verður í skólanum skulu stjórnendur gæta þess að enginn fari heim með rangar eða misvísandi upplýsingar um neinn þátt málsins. Í því sambandi er mikilvægt að senda bréf með helstu upplýsingum heim til barna.
- Sýni fjölmiðlar áhuga á málinu er skólastjóri eini tengiliður skólans við þá. Allir aðrir skulu vísa á hann varðandi upplýsingar.

Andlát barns eða starfsmanns á skólatíma

- Áfallateymi kallað saman.
- Þess er gætt að nán skyldmenni hins látna sem eru við nám eða störf innan skólans hafi fengið fréttina áður en öðrum er tilkynnt um andlátið.
- Starfsfólki skólans er tilkynnt um andlátið í næstu frímínútum og réttar upplýsingar gefnar um tildrög.
- Umsjónarkennari tilkynnir andlátið í sínum bekk. Treysti hann sér ekki til að greina frá atburðinum hefur hann einhvern með sér, s.s. fulltrúa úr áfallateymi en er sjálfur til staðar. Þess er gætt að gefa réttar upplýsingar um tildrög og bréfi frá skólastjóra til forráðamanna er dreift.
- Gott er ef aðrir fullorðnir sem þekkja börnin geta verið til staðar, sérstaklega ef um ung börn er að ræða. Ef eitthvert barn fer út úr stofunni þarf einhver fullorðinn að fylgjast með því og fylgjast þarf með börnunum í frímínútum. Gefið börnunum góðan tíma fyrir viðbrögð og spurningar. Sýnið eigin sorg, en missið ekki sjálfsstjórn.
- Flaggað skal í hálfra stöng en reynt að halda uppi eins eðlilegu skólafarfi og unnt er.
- Skólastjórnendur senda strax samúðarkveðjur eða blóm til fjölskyldu hins látna.
- Við fyrsta tækifæri sjá skólahjúkrunarfræðingur og sálfræðingur um að veita áfallahjálp.

Andlát í skólanum

- Eigi andlát sér stað í skólanum þarf að kalla til lögreglu sem sér um að aðstandendur fái réttar upplýsingar um málið áður en fjölmiðlar fjalla um það.
- Sýni fjölmiðlar málinu áhuga er skólastjóri eini tengiliður skólans við þá. Allir aðrir skulu vísa á hann varðandi upplýsingar.
- Að öðru leyti skal fylgja leiðbeiningum í köflunum þar sem fjallað er um andlát starfsmanna og barna.

Andlát aðstandenda barna

- Látist foreldri eða annar náinn aðstandandi barns skal starfsmönnum greint frá því og viðkomandi bekkjardeild tilkynnt það sérstaklega að barni fjarstöddu.
- Hafa skal samráð við viðkomandi fjölskyldu um viðbrögð og athuga hvort þörf er á aðstoð fagaðila innan skólans.

Útför barns/starfsmanns

- Skólastjórnandi ásamt umsjónarkennara fari í útförina sem fulltrúar skólans.
- Nemendur geta fengið aðstoð við að skrifa minningargrein ef þeir óska þess. Til greina kemur að þau sendi samúðarkveðju og/eða gjöf til aðstandenda.
- Nemendur kunna að vilja fara til jarðarfararinnar og er þá æskilegt er að foreldrar fari með þeim.

Áframhaldandi stuðningur eftir áfallið

- Kennarar, einkum umsjónarkennarar, búa sig undir að börn vilji ræða um dauðann, vinna verkefni um dauðann eða á annan hátt fá útrás eftir áfallið.
- Starfsmenn sem styðja við bakið á börnum í sorg gæti að eigin líðan. Að vera sterkur, rólegur og yfirvegaður í þessari aðstöðu er mikið álag.
- Áfallateymi gætir að því að starfsmenn fái stuðning og hjálp frá teyminu, öðrum starfsmönnum skólans eða utanaðkomandi aðstoð.
- Þeir einstaklingar og hópar, sem áfallateymi hefur mest áhrif á, þurfa að eiga aðgang að stuðningsaðilum innan skólans sem vinna með áfallið og meta í hverju tilviki hvað á best við. Mikilvægast er að starfsmenn skólans séu eðlilegir og hlýlegir en varist tilgerð. Tillitssemi og virðing felst m.a. í því að staldra ekki of lengi við áföllin heldur halda áfram lífsgöngunni.

Alvarleg slys á börnum á skólatíma

- Hringja í 112. Gefa upp staðsetningu og eðli vanda.
- Kanna áverka og veita fyrstu skyndihjálp með leiðbeiningum frá Neyðarlínunni, 112.
- Fjarlægja önnur börn af slysstaðnum.
- Skólastjóri hefur samband við foreldra og greinir þeim frá atburðinum á hlutlausan og nærgætinn hátt. Leitast skal við að svara spurningum á eins nákvæman hátt og kostur er.
- Ef um lífshættulega áverka eða meðvitundarleysi er að ræða skal óska eftir aðstoð starfsmanna á slysadeild um að láta foreldra viðkomandi barns vita af slysinu.
- Umsjónarkennari fylgir barni á slysadeild með sjúkrabíl og er hjá barninu þangað til foreldrar eru komnir á staðinn.
- Reynt starfsfólk verður eftir á starfsstað til að sinna öðrum börnum.

- Ef um lífshættulega áverka eða meðvitundarleysi er að ræða:
  - Kalla saman áfallateymi.
  - Áfallateymi/skólastjóri hefur samband við foreldra þeirra barna sem voru á staðnum ef með þarf.
  - Ekkert barn skal fara af starfsstaðnum nema búið sé að hafa samband við foreldra. Áfallahjálpi veitt ef með þarf í framhaldinu.
  - Starfsfólki veitt áfallahjálpi ef með þarf.
  - Skrifa slysaskýrslu .
  - Skrá niður allt um atburðinn og viðbrögðin til að meta það sem gert var og læra af því.

Stórslys/náttúruhamfarir

- Skólastjóri/ áfallateymi afli upplýsinga um á hvern hátt atburðurinn tengist skólanum.
- Hafa samband við viðeigandi upplýsingamiðstöð.